

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา

๑. ชื่อโครงการ

การประชุมเต็มคณะและการประชุมทางเทคนิค (8th Plenary and Technical Session) ครั้งที่ ๘ ของคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองและบูรณะปราสาทพระวิหาร (ICC - PV)

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเข้าร่วมรับฟังรายงานความก้าวหน้าและแผนการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับนานาชาติ ตามมติขององค์การยูเนสโก ในการคุ้มครองและบูรณะปราสาทพระวิหาร

๒. เพื่อเข้าร่วมรับฟังแผนการดำเนินงานและการรายงานผลการดำเนินการบูรณะและพัฒนาจากนานาชาติ ในพื้นที่ปราสาทพระวิหาร และพื้นที่แหล่งมรดกวัฒนธรรมเกาะแกร์

๓. กำหนดเวลา

ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

๔. สถานที่

โรงแรม Sofitel Angkor Phokeethra Golf & Spa Resort

๕. หน่วยงานผู้จัด

คณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองและบูรณะปราสาทพระวิหาร (ICC - PV)

๖. หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงวัฒนธรรม

๗. กิจกรรม

การประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมใหญ่ประจำปี เพื่อรายงานผลความก้าวหน้าของกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างนานาชาติในพื้นที่มรดกโลกและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมปราสาทพระวิหาร และแหล่งโบราณคดีเกาะแกร์ ซึ่งจะมีการกล่าวถ้อยแถลงของผู้แทนประเทศต่างๆ ที่เป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนหลักในกิจกรรมความร่วมมือ อันได้แก่ ประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมนี ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมของประเทศไทยเป็นประธาน

ในช่วงบ่ายจะเป็นการนำเสนอผลงานด้านการบูรณะและพัฒนาที่เป็นรูปธรรมทั้งในมิติทางเทคนิค เฉพาะทั้งการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงแนวคิดและเทคนิควิธีการในเชิงวิชาการอนุรักษ์ และการนำเสนอ แผนแม่บท และการพัฒนาโครงสร้างพื้นที่ ที่สัมพันธ์กับบริหารจัดการพื้นที่แหล่งมรดกโลกปราสาทพระวิหาร และพื้นที่มรดกโลกเกาะแกร์

ในช่วงท้ายของการประชุมคณะกรรมการชุดเต็มคณะนี้จะมีการนำเสนอข้อเสนอแนะและถ้อยแถลงในการดำเนินการความร่วมมือ ซึ่งจะมีการอภิปรายและแก้ไขจนได้ข้อสรุปที่กรรมการและผู้เข้าร่วมทุกคนเห็นพ้องกันและยอมรับในถ้อยแถลงนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันภายใต้กรอบคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองและบูรณะปราสาทพระวิหาร (ICC-PV) ต่อไป

๘. คณะผู้แทนไทย

คณะผู้แทนประเทศไทยจำนวน ๔ ราย ประกอบด้วย

ผู้แทนจากกระทรวงต่างประเทศ ได้แก่

๑. นายเชิดเกียรติ อรรถการ เอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ
๒. นางเบญจพร ฟาธิเยร์ ที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ

ผู้แทนจากกระทรวงวัฒนธรรม ได้แก่

๑. นายพงศ์ธันว์ สำเภาเงิน ผู้อำนวยการกองโบราณคดี
๒. นายธีรศักดิ์ ธนุศิลป์ นักโบราณคดีชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนางานโบราณคดี กองโบราณคดี

คณะผู้แทนประเทศไทยในการเข้าร่วมประชุม

๙.สรุปสาระของกิจกรรม

การประชุมในครั้งนี้ แบ่งออกเป็นช่วงการนำเสนอในภาพรวมกิจกรรมและผลการดำเนินงานในเชิงนโยบายของคณะกรรมการชุดใหญ่ ประกอบไปด้วย การกล่าวเปิดจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้แทนจากประเทศจีนและประเทศอินเดีย ในเนื้อหาคือการสรุปสาระสำคัญของกิจกรรมและความร่วมมือทั้งในการให้การสนับสนุนเงินทุน บุคคลกร และนโยบายระหว่างประเทศในการบริหารจัดการมรดกวัฒนธรรม เนื้อหาโดยสังเขป สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

การดำเนินการประชุมเริ่มต้นด้วยการกล่าวปาฐกถาโดย H.E. the Co-Chair of CHAINA (Ms. ZHU Ye)

ผู้แทนจากประเทศจีนกล่าวยินดีในฐานะคณะกรรมการอำนวยการ และเกริ่นนำถึงการนำเสนอขึ้นทะเบียนจารึกเขาพระวิหาร และขอขอบคุณในความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการทำงานและความมุ่งหมายการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน สำหรับการทำงานในพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมทั้งปราสาทพระวิหาร และแหล่งเกาะแกร์ ได้มีการเข้าไปดูพื้นที่จริงต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการผลักดันกองทุนการพัฒนาพื้นที่ของกัมพูชาและนานาประเทศ ทั้งการบูรณะและการดูแลสงวนรักษา โดยการขับเคลื่อนกัมพูชาและสำนักงานแห่งชาติในการทำงานร่วมกันกับนานาชาติ และประเทศจีนมีความยินดีสนับสนุนเพิ่มเติมในการอนุรักษ์ซุ้มประตูทางเข้า (โคปุระ) ทั้งหมดหมายเลข ๑ ๒ และ ๓ และในฐานะผู้แทนจากประเทศจีนมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำงานร่วมกันใน

การนำเทคนิควิธีการใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับทวิภาคี นอกจากนี้จะมีการนำเสนอในกรอบของ Convention เพื่อผลักดันประเด็นที่สำคัญ เช่น การนำเสนอเพื่อการสร้างความเท่าเทียม และการเข้าถึงการพัฒนาอย่างเสมอภาค การนำเสนอความวิไลซ์ของมรดกวัฒนธรรมกับบริษัทสังคัมใหม่ภายใต้กรอบของโลก ซึ่งจะมีการนำเสนอในหัวข้อต่างๆใน Plenary and technical session

การกล่าวปาฐกถาโดย H.E. the Co-Chair of INDIA (Mr.Richhpal SINGH)

ผู้แทนได้นำเสนอว่าหลังการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลกของทั้งสองแห่ง ซึ่งมีการนำเสนอมุ่งเน้นสาระสำคัญหลักของพื้นที่พิเศษทั้งสองแห่ง โดยเฉพาะความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรม และการมีถนนและบันไดขึ้นไปที่ปราสาทพระวิหาร มีการเสนอพื้นที่ความสำคัญของพระศิวะ และการใช้พื้นที่ Landscape กัมพูชา ซึ่งอินเดียมีการทำความร่วมมือและข้อสัญญาต่างๆ มิใช่แค่การดำเนินการเฉพาะหน่วยงานรัฐนั้น แต่พยายามส่งเสริมการเป็นพื้นที่ร่วมกันของประชาชนด้วย จึงอยากร่วมกันนำเสนอในการพิจารณาร่วมกันเพิ่มเติมในฐานะคณะกรรมการเติมคณะของการประชุม ICC-PV

สืบเนื่องจากแหล่งโบราณคดีเกาะแกร์ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลกแห่งใหม่ของกัมพูชาเมื่อเดือนกันยายน ๒๖๖๖ ที่ผ่านมา จึงมีการนำเสนอรายละเอียดความเป็นมาของโครงการขับเคลื่อนแหล่งโบราณคดีเกาะแกร์เข้าสู่การพิจารณาขึ้นบัญชีเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมของราชอาณาจักรกัมพูชา โดย Prof. Azedine BESHAOCH เลขาธิการของคณะกรรมการ ICC-PV

H.E.Mr.Kong Puthikar ผู้อำนวยการทั่วไป NAPV และ Mr.Sadar Umar Alam ผู้แทนยูเนสโกแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ดังนี้

สาระสำคัญของคณะกรรมการขับเคลื่อนในนามของ NAPV มีการศึกษาและพิจารณาร่วมกันในทุกภาคส่วนและนำเสนอแหล่งโบราณคดีเกาะแกร์ในคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากลในหลักเกณฑ์ข้อ ๒ และ ๔ ที่มีการนำเสนอความเป็นหนึ่งเดียวกันของพื้นที่และการเอกภาพของพื้นที่ จนได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกซึ่งในแผนการจัดการพัฒนานั้นรวมพื้นที่การเข้าถึงแหล่งซึ่งเป็นถนนและแหล่งน้ำโบราณโดยรอบไว้ด้วย และที่สำคัญในการพัฒนาหลังจากนี้คือ การบูรณปฏิสังขรณ์เทวรูปหินสลักขนาดใหญ่ที่พบในแหล่งคือ ศิวนาฏราช ซึ่งมีการออกแบบอาคารใกล้เคียงกับศูนย์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบที่กลมกลืนกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น แต่สามารถมองเห็นเทวรูปที่จัดแสดงอยู่ภายในอาคารได้ในทุกทิศทาง สร้างประสบการณ์ให้กับผู้คนที่เข้ามาเยือนในแหล่งมรดกโลกนี้ รวมถึงโครงการพัฒนาและมีการศึกษาระบบน้ำโบราณ Ancient Hydraulic และเมืองโบราณที่กระจายตัวอยู่โดยรอบแหล่งมรดกโลกเกาะแกร์นี้ เพื่อพัฒนาเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวต่อไป

ต่อมาเป็นการรายงานผลการดำเนินการบนพื้นที่ปราสาทพระวิหาร ที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยคณะกรรมการ NAPV ดังนี้

๑.มีการนำเสนอแผน ๑๐ ปีการพัฒนาพื้นที่เขาพระวิหาร

๒.และการนำเสนอแผนบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ในพื้นที่พระวิหาร TMP (Tourism Management Plan)

แผนงานเริ่มมาตั้งแต่ปี ๒๐๑๑ เพื่อทำแผนพัฒนาและลื้อไปกับ Safeguard OUV โดยการเช็คเรื่องประชากรและการดำเนินการในการดำเนินการในกิจการเฉพาะเพื่อส่งเสริมการพัฒนาในกิจการ NAPA authority

ในช่วงเวลาตั้งแต่ ๑๐.๐๐ น.เป็นการดำเนินการนำเสนอในขั้นตอนทางเทคนิคในการดำเนินงานทางโบราณคดี ประกอบไปด้วยการสำรวจ ชุดค้น การบูรณะปราสาทและองค์ประกอบอื่นๆ ในพื้นที่ปราสาทพระวิหาร โดยคณะศึกษาวิจัยของราชอาณาจักรกัมพูชา สหรัฐอเมริกา อินเดีย จีน ฝรั่งเศส เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอแผนการดำเนินการต่อยอดในการบริหารจัดการแหล่งที่สืบเนื่องหลังจากการดำเนินงานในขั้นตอนทางเทคนิคเสร็จสิ้นแล้วในอนาคต

การนำเสนอจากทีมจีน- การพัฒนาทั้งพื้นที่ภาพกว้าง และการจะพัฒนาฐานรากก่อนการดำเนินการบูรณะ และมีการวิเคราะห์ด้าน Geology เพื่อบันทึกและคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงของพื้นที่เขาพระวิหาร เพราะตั้งบนยอดเขาในจุดที่เป็นจุดยอดเขาและใกล้กับพื้นที่รอยแยก มีการสำรวจพื้นที่ทางโบราณคดีและสังเกตรวมกับสถาปัตยกรรมด้วย

การนำเสนอตัวแทนจากสถานทูตสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา เข้ามาร่วมมือในพื้นที่แหล่งมรดกวัฒนธรรมของกัมพูชาและดำเนินการอนุรักษ์ในพื้นที่ปราสาทพนมบาเค็ง ก่อนที่จะเข้ามาดำเนินการที่ปราสาทพระวิหาร โดยการให้ความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการสนับสนุนเงิน ๗๖๗,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่โครงการอนุรักษ์และพัฒนาปราสาทพระวิหาร เพื่อสนับสนุนตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) การให้การสนับสนุนนอกจากการอนุรักษ์โบราณสถาน การให้เงินทุนยังมีการสนับสนุนการอนุรักษ์และส่งคืนโบราณวัตถุช่วงสมัยสำริด- คริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ แก่กัมพูชา พร้อมทั้งสนับสนุนทีมที่เป็น Consult ที่มีประสบการณ์การทำงานเฉพาะด้านจากหลายแหล่งทั่วโลก ผสานกับการนำเทคโนโลยี LiDARs มาใช้ในการจำลองต้นแบบควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ด้วยเทคนิคสมัยใหม่

การนำเสนอของทีม ฝรั่งเศส- มีการนำเสนอผลงานที่มุ่งเน้นในโครงการอนุรักษ์และสร้างภาพคืนของศิวนาฏราช สร้างองค์ความรู้และสร้างประสบการณ์ร่วมให้แก่ผู้มาเยือนในพื้นที่มรดกโลก มีการขยายขอบเขตการศึกษาเรื่องการกระจายตัวของแหล่งโบราณคดีที่สำคัญและอธิบายภาพรวมในเชิงความสัมพันธ์ของพื้นที่ ในอนาคตจะมีการก่อสร้างสร้างอาคารไม้ในรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เพื่อมานำเสนอภาพของภูมิทัศน์อดีตให้คนที่เข้ามาได้สัมผัสบรรยากาศ เป็นลักษณะการนำเสนอในพื้นที่พิพิธภัณฑ์แห่งใหม่ เพื่อสร้างการเข้าถึงและประสบการณ์ในพื้นที่มรดกศิลปวัฒนธรรมกับผู้มาเยือน จะมีการจัดการอบรมและพัฒนาการทดสอบเรื่องวัสดุศาสตร์ ตั้งแต่กระบวนการหาวัตถุดิบจนถึงกระบวนการดำเนินงานเรื่องการจัดการอบรมความ

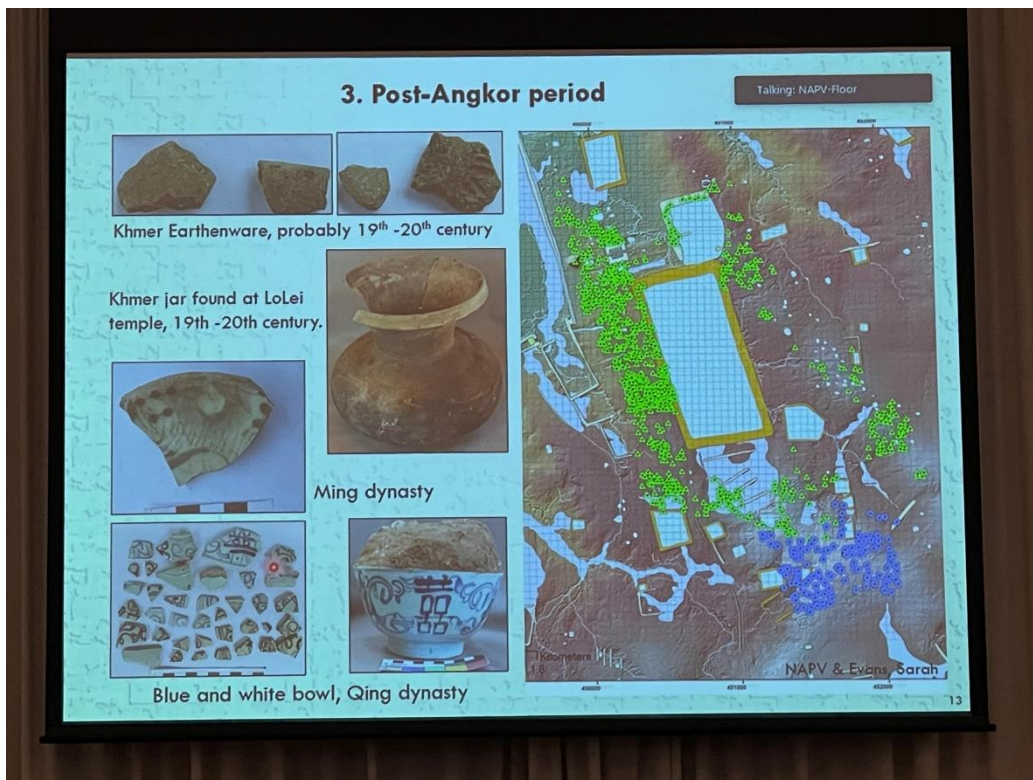
ร่วมมือ การดำเนินการอนุรักษ์สอนตั้งแต่กระบวนการบันทึกและจัดเก็บหลักฐาน มุ่งเน้นการนำเสนอเรื่องของการ restoration and conservation เป็นหลัก

ประเทศเนปาล ผู้แทนจาก UNESCO เสนอเพิ่มเติมในที่ประชุมว่า ได้มีดำเนินการทำแผนจัดการความเสี่ยงและภัยพิบัติ ในพื้นที่ที่มีการพิจารณา และมีการส่งต่อให้ชุมชน และมีนักเรียนได้รับการสอนในระบบแล้ว ด้วย เนื่องจากว่าในปัจจุบันตระหนักและมุ่งเน้นเรื่องของการบริการจัดการความเสี่ยงในพื้นที่มรดกศิลปวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการอนุรักษ์โบราณสถานตามหลักสากลควบคู่กัน

ผู้แทนจากกัมพูชา มีการนำเสนอการศึกษาการตั้งถิ่นฐานของพื้นที่ปราสาทพระวิหาร แหล่งโบราณคดีเกาะแกร์ และพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยมีโครงการศึกษาหลากหลายงานวิจัย ซึ่งการศึกษาที่น่าสนใจล่าสุดคือ มีการศึกษาเครื่องถ้วยเครื่องถ้วยเขมรโบราณ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าระยะก่อนเมืองพระนคร มีการผลิตและใช้เครื่องถ้วยที่เป็นพวยกุดซีดินเผา เมื่อถึงช่วงเมืองพระนครพบเครื่องถ้วยช่ง ซึ่งเป็นเครื่องถ้วยจีนที่มีการผลิตนำเข้าจากภายนอก แต่การดำเนินการนี้เป็นเพียงผลการศึกษาค้นคว้าโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจบนพื้นที่ดิน ซึ่งมีการบันทึกการกระจายตัวของหลักฐาน และชนิดของเครื่องถ้วยที่พบจากการสำรวจเท่านั้น ซึ่งในอนาคตจะมีการตรวจสอบสมมติฐานด้วยการขุดค้นทางโบราณคดี เพื่ออธิบายพื้นที่นั้นๆ คาดว่าภายในปี ๒๐๒๔ จะมีการสร้างใหม่ไลน์แสดงช่วงเวลาและพื้นที่ ของการค้นพบหลักฐานดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการพิสูจน์และเชื่อมโยงพื้นที่ทั้งแหล่งมรดกโลกเกาะแกร์และปราสาทพระวิหารต่อไป และยังมีการนำเสนอประเด็นเพิ่มเติม

ใ น

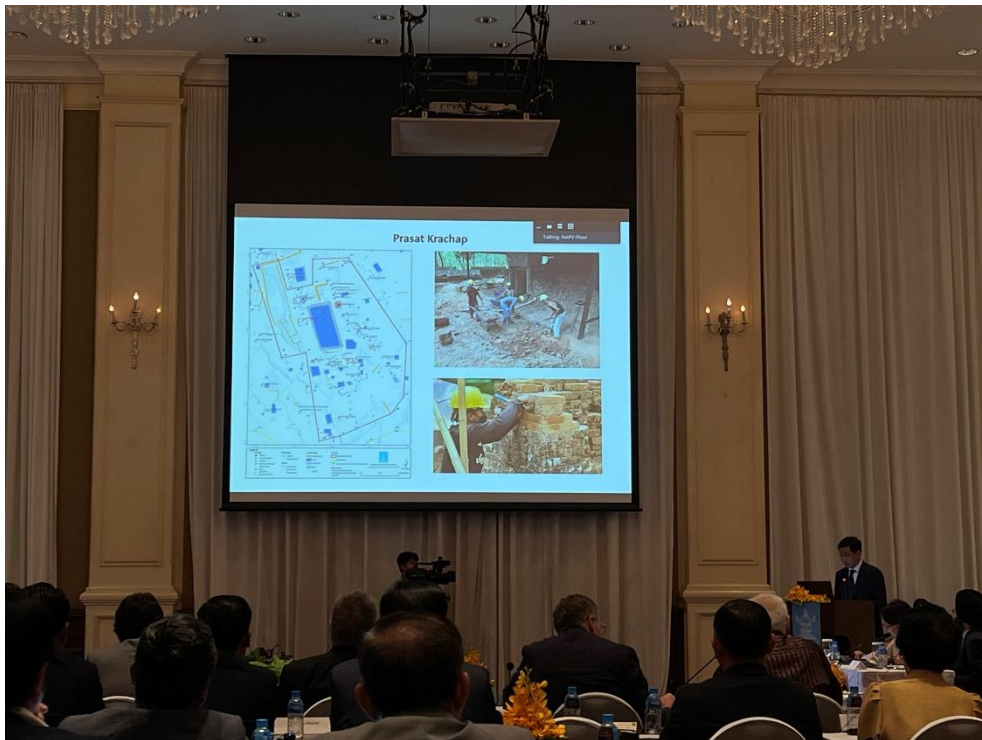
การ

บริหารจัดการแหล่ง ดังนี้

๑.การนำเสนอพื้นที่การดำเนินการ ในปราสาทต่างๆ เพื่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของระบบ-ปริมาณน้ำตามธรรมชาติ เพื่ออธิบายการเพิ่มขึ้นของเส้นทางน้ำและปริมาณของน้ำที่พบว่าเพิ่มเติมขึ้นในแต่ละปี

๒.การนำเสนอเส้นทางพัฒนาโครงข่ายถนนซึ่งล้อมรอบพื้นที่เกาะแกร์ พบว่าในบางจุดมีการตัดถนนทำให้โบราณสถานเดียวกันถูกแบ่งเป็น ๒ ส่วน เป็นเหตุให้มีการพิจารณาจัดทำแผนบริหารงานและสร้างเส้นทางเข้าถึงแหล่งฯ โดยสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยรอบเช่นกัน

ในช่วงท้ายของการนำเสนอความร่วมมือ ท่านเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงพนมเปญ ได้ถือโอกาสนี้กล่าวแสดงความคิดเห็น สำคัญคือการชื่นชมการได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนจากยูเนสโกให้แก่แหล่งโบราณคดีเกาะแกร์ เป็นมรดกโลกแห่งใหม่ของราชอาณาจักรกัมพูชา และในฐานะที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งใน

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

ในการประชุมครั้งนี้ เป็นโอกาสที่ดีที่ประเทศไทยได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและร่วมรับฟังความก้าวหน้าในการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมร่วมกันต่อไป

สำหรับการประชุมในครั้งนี้มีมติเพิ่มเติมจากคณะกรรมการเรื่องการดำเนินการประชุมในครั้งต่อไป เห็นควรให้การประชุมคณะเต็มของ ICC-ANGKOR และ คณะเต็มของ ICC-PV จัดในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน เพื่อประสิทธิภาพในการประชุม เนื่องจากคณะกรรมการส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกันทั้ง ๒ ชุด และในที่ประชุมมีมติจัดการประชุม ทั้ง ๒ คณะขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๔- ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ เมืองเสียมเรียบ ราชอาณาจักรกัมพูชา

.....ผู้สรุปผลการเดินทางไปราชการ

(นายธีรศักดิ์ ธนูศิลป์)